

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-12-09

Vår referens

Felix Persson

Controller

felix.persson@malmo.se

Remiss Finansdepartementet - Goda möjligheter till ökat välstånd (SOU 2024:29) och Fler möjligheter till ökat välstånd (SOU 2025:96)

GRF-2025-13313

Sammanfattning

Grundskolenämnden har fått möjlighet att uttrycka sig kring produktivitetskommissionens delbetänkande (SOU 2024:29) och slutbetänkande (2025:96) inför att Malmö stad ska lämna ett remissvar.

Grundskolenämnden instämmer med produktivitetskommissionen om att utbildning och ett välfungerande utbildningssystem är en avgörande del i ett framgångsrikt Sverige. Grundskolenämnden är positivt inställda till flera av förslagen som framställs, och konstaterar att de i många fall redan föreslagits av andra utredningar. Andra förslag är nya, och där önskar grundskolenämnden ytterligare utredning för att kunna lämna mer specifika kommentarer.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Grundskolenämnden godkänner förslag till yttrande avseende *Remiss Finansdepartementet - Goda möjligheter till ökat välstånd (SOU 2024:29) och Fler möjligheter till ökat välstånd (SOU 2025:96)*.

Beslutsunderlag

- Goda möjligheter till ökat välstånd (SOU 2024:29)
- Fler möjligheter till ökat välstånd (SOU 2025:96)
- Förslag till yttrande GRN 251217 Remiss Finansdepartementet - Goda möjligheter till ökat välstånd (SOU 2024:29) och Fler möjligheter till ökat välstånd (SOU 2025:96)

- G-Tjänsteskrivelse GRNAU 251205 Remiss Finansdepartementet - Goda möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2024:29) och Fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96)

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2025-12-05

Grundskolenämnden 2025-12-17

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Regeringen beslutade år 2023 att tillsätta en kommission för att kartlägga hinder och möjligheter för att stärka produktiviteten i ekonomin. Produktivitetskommissionen har nu lämnat ett delbetänkande (SOU 2024:29) och ett slutbetänkande (SOU 2025:96). Malmö stad är remissinstans, och grundskolenämnden har fått möjlighet att yttra sina synpunkter. Grundskolenämnden har begränsat sitt yttrande till att enbart kommentera förslag som rör verksamhet som nämnden ansvarar för.

Bakgrund

Produktivitetskommissionens arbete har syftat till att lämna förslag som kan antas höja produktivitetstillväxten i Sverige. Kommissionen har gått igenom ett stort antal vitt skilda områden som kan påverka produktivitetstillväxten, där utbildning är en del. Kommissionen menar att utbildningssystemets kvalitet är avgörande för ett lands produktivitet och produktivitetsutveckling.

Kommissionens förslag som berör utbildning

Kommissionen konstaterar att svensk skola i stort sett är välfungerande, och föreslår varken i delbetänkandet eller i slutbetänkandet några fundamentala förändringar av det svenska skolsystemet. Kommissionen föreslår emellertid ett antal förändringar i delbetänkandet som de menar hade inneburit förbättringar. Förslagen är att förändra följande:

- 1) Betygsättningen i grund- och gymnasieskolan bör normeras på gruppnivå och kopplas till resultatet i centralt rättade prov.
- 2) Ett skolval som är gemensamt för alla aktuella huvudmän bör införas för valet till förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola. Det kan antingen ske genom ett nationellt val eller genom ett kommunalt eller regionalt organiserat skolval med nationella urvalskriterier, där såväl kommunala som enskilda huvudmän ingår.

- 3) Skolpengen bör bl.a. kunna avspegla det skilda ansvar som åligger kommunala respektive fristående skolor.
- 4) Offentlighetsprincipen bör gälla alla huvudmän på skolområdet.
- 5) Det bör genomföras en försöksverksamhet där undervisningstiden i grundskolan utökas genom att terminerna förlängs och sommarlovet förkortas. Det bör övervägas att genomföra en liknande förändring också inom gymnasieskolan. Den tillkommande tiden bör primärt ägnas åt utbildning i att läsa, skriva, räkna, teknik och naturvetenskap samt språk.
- 6) Alla barn bör erbjudas ett visst antal timmar per år i fritidshem fram t.o.m. vårterminen det år barnet fyller 10 år. 6–12-åringar bör kunna erbjudas fritidshem eller öppen fritidsverksamhet, eller mer tid i dessa två verksamheter, om barnets levnadsvillkor motiverar detta.

Kommissionen gör även en bedömning av vikten av tidiga insatser, där de förespråkar att det tas fram väl utformade kartläggningsmaterial och standardiserade bedömningsstöd för lärare som ska underlätta för att tidigt identifiera och kunna sätta in extra anpassningar eller särskilt stöd till elever i behov av det. Kommissionen konstaterar att det idag är vanligast med särskilt stöd i de högre årskurserna men att effekten antagligen blivit större om insatsen kommit tidigare.

Kommentarer till förslagen och bedömningen

Produktivitetskommissionen har haft ett väldigt brett uppdrag och gett förbättringsförslag inom en rad olika områden. Förslagen i delbetänkandet och slutbetänkandet är därför av en mer översiktlig karaktär än vad förslag i en utredning som endast berör ett ämne brukar vara. Det gäller även förslagen inom utbildningsområdet.

Flera av förslagen som ges av kommissionen berörs eller har berörts i andra aktuella statliga utredningar. Grundskolenämnden har till exempel yttrat sig som utredningen "Ett likvärdigt betygssystem" (SOU 2025:18), där nämnden i stora drag ställde sig positiv till det föreslagna betygssystemet (GRF-2025-4411). Kommissionens förslag påminner om det förslaget.

Det andra förslaget, att införa ett nationellt skolval, går i linje med att grundskoleförvaltningen i allmänhet ser positivt på samarbete mellan olika huvudmän. Grundskoleförvaltningen erbjuder sedan flera år tillbaka enskilda huvudmän att ansluta sig till "Söka skola", som är grundskoleförvaltningens plattform för skolval. Förvaltningen jobbar aktivt för att fler enskilda huvudmän ska ansluta sig till systemet. Intentionen med ett nationellt skolval är positivt, men det hade behövts mer information om förslaget för att kunna lämna mer specifika synpunkter.

Gällande det tredje förslaget, att differentiera storleken på skolpengen mellan huvudmän baserat på vilket ansvar de har, så är det något som utreds närmre i ”Verktyg för en mer likvärdig resursfördelning till skolan” (SOU 2025:72). Grundskolenämnden yttrade sig angående den utredningen och ställde sig bakom bedömningen om kommunala huvudmäns utökade ansvar och var positiva till möjligheten för avdrag till enskilda huvudmän (GRF-2025-10671).

Det fjärde förslaget, att offentlighetsprincipen bör gälla alla huvudmän på skolområdet, ingick i utredningen ”Offentlighetsprincipen eller insynslag” (SOU 2024:28). Grundskolenämnden ställde sig positiva till en ökad insyn i de fristående verksamheterna och tillstyrkte ett införande av offentlighetsprincipen i sitt yttrande (GRF-2024-18875).

Förslag 5, 6 och förslaget om standardiserade bedömningsstöd för elever i lägre årskurser är alla relaterade till principen att tidiga insatser är avgörande för att fler ska klara skolan. Grundskolenämnden instämmer i att tidiga insatser är viktiga. Gällande undervisningstiden så ställde grundskolenämnden sig positiva till att ”eleven val” togs bort från timplanen till förmån för förslaget som beskrevs i promemorian ”Bättre anpassad undervisningstid i grundskolan, specialskolan och sameskolan” (GRF-2023-80). Angående fritidshemmets betydelse så instämmer grundskolenämnden med kommissionens åsikt om att det är en viktig kompletterande verksamhet till grundskola för elever.

Kommissionens förslag om utökad undervisningstid, utökat erbjudande om fritidshem och ytterligare fokus på system för bedömning av yngre elevers utveckling bedöms vara i linje med tidigare utredningars förslag, men mer långtgående. Grundskolenämnden delar intentionen om att kunna erbjuda mer och bättre stöd, men menar att det krävs mer välunderbyggda förslag för att kunna ge mer specifika synpunkter då förslagen kring framförallt utökad undervisningstid skulle innebära stora förändringar gentemot hur det är idag.

Ansvariga

Åsa Annerdal Enhetschef

Nedim Buric Ekonomichef

Peter Lindberg Förvaltningschef